

ADAPTAČNÍ PROGRAM

Označení dětské skupiny

Dětská skupina Oliášek
(dále jen „dětská skupina“, „DS“ nebo „zařízení“)

Poskytovatel

Dětská skupina Oliášek z.s.

IČ

14089823, se sídlem Bozděchova 97/2, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem,
zapsaná ve spolkovém rejstříku vedeném Krajským soudem v Ústí nad Labem pod sp. zn. L 13222,
zastoupena Bc. Ivetou Soukupovou, statutární ředitelkou.

Typ zařízení

celodenní s pravidelným provozem.

Kapacita dětské skupiny

12 dětí od 1 do 6 let.

Provozní doba

pondělí až pátek 7:00 - 16:00

Personální zajištění

péči o děti zajišťuje alespoň jedna pečující osoba (dále jen „chůva“) na 6 dětí. Všechny chůvy jsou způsobilé k péči o dítě podle zákona 247/2014 Sb.

Adresa místa poskytování služby péče o dítě v dětské skupině

Bozděchova 97/2, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem

Telefon

+420 723 380 744

Email

skolka@oliasek.cz

Adaptace je proces přizpůsobování se jedince na určité podmínky prostředí, která jsou pro něho nová a neznámá. Úspěšnost adaptace závisí na schopnosti jednat přizpůsobivě. Délka adaptačního období je pro každého jedince velmi individuální.

V procesu adaptace dítěte na nové výchovné prostředí hraje roli mnoho faktorů. Je vždy třeba chápat celou situaci komplexně, neopomínat některý z faktorů, zvažovat, jakým způsobem spolu mohou souviset. Prostor rodiny a mateřské školy se od sebe navzájem značně liší, přesto má jeden velký a společný cíl – radostný a spokojený rozvoj dítěte. Snahou všech zaměstnanců školky je vytvářet dětem takové prostředí, ve kterém se budou cítit bezpečně a kde bude respektována jejich individualita, což jim umožní chovat se a vyvíjet se zcela přirozeně.

1. Kroky ke správné adaptaci – od rodičů

- snažit se sladit režimové prvky dětské skupiny s domovem
- rozumně dítě připravit na docházku, pozitivně motivovat a informovat jej o skutečném životě v dětské skupině
- příležitostně navazovat rozhovory s pedagogickými pracovníci a chůvami, předávat co nejvíce poznatků o svém dítěti
- sdělovat učitelce/chůvě své představy a přání z oblasti výchovy a vzdělávání
- naučit děti základní dovednosti a přiměřenou sebeobsluhu
- oblékání, jíst lžící, pít z hrnečku, hygiena, pěší chůze, vlastní jméno, komunikace s dospělým... - uvědomit si, že základem správné a zdravé adaptace dítěte je především zvládnutí celé situace samotnými rodiči
- uvědomit si, že je potřeba dítěti podávat především PRAVDIVÉ informace ve smyslu, kdy si dítě z dětské skupinky vyzvednu, vysvětlit mu, proč to tak je
- každé ráno poskytnout dítěti dostatek času na všechny úkony, snažit se vyloučit jeho rozladění, zavést „rituálek“ loučení
- při předávání dítěte učitelky krátce informovat o všech důležitých skutečnostech - účastnit se společných akcí

2. Kroky ke správné adaptaci – od pedagogických pracovníků/chův

- přistupovat k dítěti s úctou a důvěrou
- navázat přátelský vztah již od první návštěvy dětské skupiny
- pracovat s dítětem individuálně s vcítěním se do jeho potřeb
- trpělivě pomáhat s činnostmi, které dítě nezvládá
- klást přiměřené požadavky - posilovat pocit bezpečí dítěte
- vymezovat dostatečný prostor pro volnou hru dítěte
- nenutit k účasti na řízených aktivitách
- hravou a zábavnou formou postupně včleňovat do aktivit, dodržovat dohodnutá pravidla soužití a denního režimu
- vítat a loučit se s každým dítětem i rodičem individuálně, navazovat rozhovor o tom, co je nového a co je potřebné
- po uplynutí dvou až tří měsíců vyhodnotit proces adaptace a vytýčit si ve spolupráci s rodinou další vhodné postupy
- rozumně sladit denní životosprávu a potřeby dítěte s požadavky rodičů

Obsah výchovy v období adaptace

bude vzájemné poznávání, seznamování se s novým prostředím, vytváření pravidel vzájemného soužití, vyladění skupin dětí pro společné sdílení zážitků ve skupince a v přírodě. Zaměříme se na utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, na rozvoj sociálního citění a na získávání povědomí o sounáležitosti s nejbližším okolím. Dalším pedagogickým záměrem je posilování vlastní identity a uvědomění si sociální role ve společenství dětí, vytváření prosociálních postojů dítěte jako základu pro jeho budoucí zdravé sebevědomí a psychickou pohodu. Zásadním bude

rozvoj sebeúcty a sebevědomí každého dítěte, posilování kompetencí ke spolupráci a schopnost tolerovat a přijmout druhé. Dílčím záměrem bude seznámení dětí s učitelkami a chůvami, s novými kamarády, s ostatními zaměstnanci školy, s prostředím třídy, školy, zahrady a jejím blízkým okolím a lesem.

Prostřednictvím přirozených situací a plánovaných činností se budou děti učit přizpůsobovat své chování skupině, zbavovat se zábran a ostychu. Dětem nabídneme jednoduché hříčky a krátké soustředěvací chvilky, kdy se budou učit vnímat jeden druhého, respektovat se, spolupracovat, přičemž budeme sledovat navázání vzájemného kontaktu. Záměrem je získat si důvěru dětí a zprostředkovat jim první zkušenosti ze společné hry i společného sdílení činností. Děti se vzájemně poznávají, učí se znát jména svých kamarádů a osvojují si základní zdvořilostní návyky - např. pozdrav, poděkování, atd. Uvědomí si, že školka se zahradou je místo, kde se pořád něco děje, kde se mu nic nestane a kde mu pomohou, když bude potřebovat. Povedeme děti ke slušnosti a úctě ke všem v dětské skupině, umožníme jim pochopit důležitost všech, kteří v dětské skupině pracují.

Adaptaci novým dětem usnadníme

otevřeností učitelek a chův a třídy rodičům, společným pobytem na školní zahradě, nebo využitím oblíbené hračky, knihy, hry z domova. Záměrem je podpořit u dětí duševní pohodu a psychickou zdatnost, rozvinout poznávací schopnosti a city. Povedeme děti k pochopení významu tvorby pravidel a jejich dodržování a společně se dohodneme na pravidlech soužití, komunikace a chování, kterými se budeme řídit při každodenním styku. Pro snadnější zapamatování pravidel nám slouží obrázkové symboly (tzv. piktogramy). Obrazový řád vyvěsíme v prostorách, kde se děti často pohybují.

Naším záměrem také bude vést děti k upevňování správných návyků sebeobsluhy a hygieny, učení se dodržování bezpečnostních pravidel chování ve školce, na zahradě i v okolí (např. bezpečnost při pobytu v lese, bezpečnost chodce...). Podpoříme orientování se dětí v prostoru třídy - herní koutky, centra aktivit a domluvíme se na pravidlech jejich využívání. Seznámíme děti s tím, co všechno jim třída a zahrada nabízí. Pomůžeme dětem získat povědomí o tom, kam co patří a povedeme děti k zažití si pravidel, že po hraní vracíme hračky a věci na svá místa. Vedeme děti k uvědomění si svobodného rozhodování při výběru činností a hraček, ve spojení s určitým dílem zodpovědnosti, že si po nějakou dobu budu hrát s tím, co jsem si sám zvolil.

Děti si postupně osvojují denní program

- hraní, povídání si v komunitním kruhu, malování, tvoření, zpívání, cvičení, čtení knih, objevování na školní zahradě či při vycházce do lesa... Zjistí, že ve školce žijeme společně, patříme do jedné třídy, spolu si hrajeme, respektujeme se a těšíme se na sebe. Pochopíme, že malé děti chodí do školky, rodiče do práce, starší sourozenci do školy... Každý máme své povinnosti a úkoly. Společně si odpovíme na otázku, proč jsme tady spolu, a co uděláme proto, aby nám tu bylo dohromady hezky. Zjišťujeme, co komu jde lépe a co hůře, poznáváme vlastní silné a slabé

stránky. Učitelky postupně odkrývají, co se v nových, jim svěřených dětech skrývá, kdo z dětí má „ostré lokty“, a koho je třeba trochu „popostrčit“. **Pro každé nové dítě založíme osobní složku (portfolio), kam zaznamenáváme potřebné údaje, vyhodnocujeme průběh jejich rozvoje a zpracujeme vstupní analýzu třídní skupiny.**

Objevujeme hodnoty přátelství

- to, že každý z nás je jedinečný a pro nás nepostradatelný. Poznáváme, co je sobecké, slušné... jaké vlastnosti má dobrý kamarád a podle čeho jej poznáme. Budeme hledat pozitivní projevy kolem sebe, a to jak v příbězích, tak v přírodě. Povyprávíme si o členech rodiny, o sourozeneckých vztazích, kdy starší pomáhá mladšímu, silnější slabšímu... Budeme zkoumat a objevovat, co všechno dokážeme, v čem jsme si podobní či rozdílní, co nás zajímá a baví. Kontaktními hrami prohloubíme skupinovou citlivost a vzájemnou důvěru mezi dětmi. Děti si uvědomí, jak je dobré mít kamaráda, se kterým si mohou hrát a vzájemně si pomáhat. Zkusíme spolupracovat ve dvojicích, společně tvořit, hrát hry a řešit úkoly. Podpoříme dětská přátelství v nově vzniklém kolektivu třídy.

Ve třídě i venku využijeme příležitosti ke hrám podle pravidel, k rozvoji tvořivosti a cvičení vytrvalosti, ke zkoumání a objevování... Budeme společně nacházet nové možnosti jak se dívat na svět kolem nás a jak využívat našich smyslů. Důležitým záměrem bude, aby se dítě adaptovalo na nové prostředí a uvědomilo si svou individualitu. Naučilo se soužití s jinými lidmi a osvojilo si pravidla vztahů, ale také pravidla chování k věcem a k přírodě. Povedeme je k zdokonalení komunikačních dovedností (např. neskákat druhému do řeči, ale vzájemně si naslouchat) a uvědomovat si své pocity a prožitky se schopností vyjádřit je různým způsobem.

Budeme vytvářet prosociální postoje

jako je spolupráce, tolerance, ohleduplnost, úcta, porozumění, řešení sporů a aktivní hledání řešení. Děti si budou postupně zvykat na odloučení od rodičů a na nový pocit bezpečí. Povedeme je k samostatnosti a rozvíjení sociálních dovedností. Poznají, že mohou svou situaci ovlivňovat a jednat svobodně, ale že za své jednání ponesou zodpovědnost. Postupně si upevní svoje sebevědomí a sebedůvěru. Učitelky budou poznávat děti jako osobnosti, které budou postupně rozvíjet a obohacovat a budou se snažit odhalit, kde má které dítě rezervy. Vyhodnocujeme momentální rozpoložení dětí a s citem povzbuzujeme děti pro činnosti, odpoutáváme jejich myšlenky od případného nezdaru. Vedeme děti k tomu, aby si všímaly ostatních a snažily se jim pomoci a přitom si uvědomily, že dva toho dokážou víc než jeden, a že je dobré být obklopen hodnými kamarády a chápajícími dospělými. Prohloubíme citový vztah mezi dítětem a učitelkou/ chůvou a dětmi navzájem.

Při nástupu do dětské skupinky

zjišťujeme individuální zvláštnosti a potřeby dětí (dotazník).

Podle jejich charakteru je buď respektujeme, nebo ve spolupráci

s rodiči pozitivně ovlivňujeme. Nově příchozím dětem dáváme možnost

postupně se adaptovat na nové prostředí i situace. V případě zájmu umožňujeme adaptaci dětem i před vlastním nástupem do dětské skupiny při pobytu venku. Dobu adaptace volíme individuálně, vždy po vzájemné domluvě s rodiči tak, abychom pomocí postupného odloučení docílili samostatného pobytu dítěte. Vstup do dětské skupiny je prvním krokem dítěte do společnosti. Rozdílná situace v dětské skupině a v rodině sebou přináší určité změny v jeho životě. Dítě si musí v novém prostředí najít své místo, začlenit se do organizované skupiny dětí a naučit se vytvářet nové vztahy. Proto je naším cílem, aby rodina úzce spolupracovala s učitelkou/chůvou, a navázala vztah založený na vzájemné důvěře a podpoře. Koncem školního roku organizujeme třídní schůzku pro nové děti, kde se touto problematikou společně zabýváme v dostatečném předstihu. Pro snadnější přechod a začlenění dítěte do nového prostředí nabízíme rodičům adaptační chvíle, které jim umožní pobýt v dětské skupině společně se svým dítětem, a tak zmírnit případné individuální obtíže při začleňování do kolektivu. Možnost poznat prostředí ve třídě a způsob práce učitelky/chůvy, poskytuje částečnou jistotu, jak bude o jejich dítě postaráno. Ke zdárnému průběhu adaptace využíváme vzájemné výměny informací a poznatků, které mohou příznivě ovlivnit výchovu i vzdělávání dětí.